

Số: /CAT-CSKT
v/v Tham luận phục vụ Hội nghị tổng kết
Kế hoạch 628/KH-BCA-BNN&MT

Đồng Tháp, ngày tháng 3 năm 2026

THAM LUẬN

Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, ngăn chặn, xử lý hành vi khai thác tận diệt thủy sản trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp

I. KHÁI QUÁT CHUNG

1. Điều kiện tự nhiên, tình hình có liên quan đến công tác bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản

Đồng Tháp là tỉnh mới thành lập thuộc vùng Đồng bằng sông Cửu Long (*trên cơ sở sáp nhập tỉnh Đồng Tháp và tỉnh Tiền Giang*), với diện tích tự nhiên: 5.938,64 km²; Quy mô dân số: trên 4,3 triệu người; Mật độ dân số: 735 người/km²; Có vị trí địa lý:

- Phía Đông: Giáp TP Hồ Chí Minh, tỉnh Tây Ninh, Biển Đông;

- Phía Tây: Giáp tỉnh An Giang;

- Phía Nam: Giáp TP Cần Thơ và tỉnh Vĩnh Long

- Phía Bắc: Giáp tỉnh Tây Ninh và tỉnh Prey Veng - Vương quốc Campuchia.

- Có 04 nhánh sông chính: sông Tiền, sông Hậu, sông Soài Rạp, sông Vàm Cỏ và hệ thống sông rạch nội đồng chằng chịt. Có đường bờ biển dài khoảng 32 km, có 03 cửa sông lớn là Soài Rạp, Cửa Tiểu và Cửa Đại, với hàng ngàn ha bãi bồi ven biển thuận lợi cho việc phát triển kinh tế về nông nghiệp, giao thông đường thủy, du lịch sinh thái và đồng thời cũng mang lại nguồn thủy sản vô cùng phong phú và đa dạng về giống, loài...

Nguồn lợi thủy sản từ tự nhiên là nguồn thực phẩm vô cùng quý giá và dồi dào cho người dân ở địa phương từ xa xưa; Tuy nhiên hiện nay nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh ngày một mất dần về số lượng và thành phần, giống, loài do nhiều nguyên nhân (*như: do biến đổi khí hậu, do hoạt động con người tác động vào tự nhiên, do việc khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản chưa được người dân xem trọng...*) nhưng một trong những nguyên nhân chính do con người tác động làm ảnh hưởng trực tiếp đến sự giảm sút về số lượng các giống, loài thủy sản là việc sử dụng xung điện, kích điện, sử dụng chất cấm, chất độc, chất nổ, ngư cụ cấm, ngư cụ khai thác có tính hủy diệt, tận diệt... khai thác nguồn lợi thủy sản trái phép làm hủy hoại môi trường sống của các giống, loài thủy sản, gây mất cân bằng hệ sinh thái và suy giảm đa dạng sinh học trên địa bàn Tỉnh.

2. Tình hình tội phạm và VPPL về hủy hoại nguồn lợi thủy sản

- **Hành vi:** Hành vi vi phạm phổ biến nhất hiện nay là việc sử dụng các thiết bị kích điện, xiết điện tự chế, dynamo phát điện tự chế, bình acquy tự chế... để khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép. Ngoài ra còn có hoạt động sử dụng chất cấm, chất

độc, chất nổ, ngư cụ cấm, ngư cụ khai thác có tính hủy diệt, tận diệt... để khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép.

- **Hậu quả:** Việc sử dụng điện để khai thác, đánh bắt thủy sản gây ra nhiều hậu quả, tác hại, như: Làm chết hàng loạt các loài thủy sản, thủy sinh trong nước, bao gồm cả các loại quý hiếm, nguy cấp (*Những loài bị nhiễm điện còn sống sót sẽ không phát triển được bình thường và mất luôn khả năng sinh sản và ấu trùng cũng bị hủy diệt...*); Việc sử dụng chất cấm, chất độc, chất nổ, ngư cụ cấm, ngư cụ khai thác có tính hủy diệt, tận diệt... làm ảnh hưởng môi trường sống của các giống, loài thủy sản dẫn đến cạn kiệt nguồn lợi thủy sản, gây mất cân bằng hệ sinh thái, suy giảm sự đa dạng sinh học của tự nhiên và dẫn đến nhiều hệ lụy.

+ Việc sử dụng xung điện, chất cấm... để khai thác thủy sản có thể dẫn đến nguy cơ điện giật cao cho người sử dụng, thậm chí có thể dẫn đến tử vong, bởi chỉ cần một chút bất cẩn là xảy ra hậu quả khôn lường; Sử dụng chất cấm, chất độc có thể gây ảnh hưởng đến sức khỏe con người, bao gồm tác hại như: đau đầu, chóng mặt, buồn nôn và thậm chí là tổn thương thần kinh.

+ Việc sử dụng xung điện, chất cấm, chất độc... để khai thác thủy sản có thể dẫn đến việc đánh bắt tận diệt làm suy giảm nguồn lợi thủy sản, gây thiệt hại kinh tế cho người dân. Việc sử dụng xung điện, chất cấm, chất độc... để khai thác thủy sản là hành vi VPPL, gây mất an ninh trật tự và ảnh hưởng đến an toàn xã hội.

Đa số những người sử dụng xung điện, kích điện, sử dụng chất cấm, chất độc, chất nổ, ngư cụ cấm, ngư cụ khai thác có tính hủy diệt, tận diệt... để khai thác, đánh bắt thủy sản đều biết được đó là hành vi VPPL, là nguy hiểm đến sức khỏe, tính mạng của bản thân nhưng vì nhu cầu mưu sinh nên họ bất chấp.

- **Hình thức xử lý:** Theo Điều 28 Nghị định số: 38/2024/NĐ-CP, ngày 05/4/2024 của Chính phủ ban hành quy định xử phạt VPHC trong lĩnh vực thủy sản về hành vi: “**Vi phạm quy định về sử dụng điện để khai thác thủy sản**” sẽ bị xử phạt từ 3.000.000đ đến 50.000.000đ và bị tịch thu công cụ kích điện, máy phát điện và ngư cụ. Trường hợp người có hành vi sử dụng điện để khai thác thủy sản đã bị xử phạt VPHC hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xoá án tích mà còn vi phạm hoặc gây thiệt hại nguồn lợi thủy sản từ 100.000.000đ trở lên, gây thương tích hoặc gây tổn hại cho sức khỏe của người khác, làm chết người thì có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điều 242 Bộ Luật hình sự năm 2015 (sửa đổi bổ sung 2017) với mức phạt tiền từ 50.000.000đ đến 1 tỷ đồng, cải tạo không giam giữ đến 3 năm, phạt tù từ 06 tháng đến 10 năm, tùy vào tính chất, mức độ vi phạm.

II. CÔNG TÁC ĐẤU TRANH, XỬ LÝ VI PHẠM

1. Công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và xử lý VPPL trong hoạt động khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép, hủy hoại NLTS

Thực hiện Kế hoạch số 628/KH-BCA-BNN&MT ngày 17/10/2025 của Bộ Công an và Bộ Nông nghiệp và Môi trường về phối hợp tổ chức tuyên truyền, đấu tranh, xử lý, góp phần ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ các loài động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản tại Việt Nam; Kế hoạch số 679/KH-UBND ngày 09/12/2025 của UBND tỉnh Đồng Tháp về Tuyên truyền, đấu tranh, xử lý góp phần ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ các loài động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp...

Công an tỉnh Đồng Tháp đã tiến hành xây dựng Kế hoạch¹ Phòng ngừa, đấu tranh xử lý vi phạm trong hoạt động khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh. Qua thực hiện Kế hoạch đã đạt được kết quả:

- Phòng CSKT phối hợp Công an cấp xã trên địa bàn tỉnh cùng các ban, ngành, đoàn thể tiến hành tổ chức phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, lồng ghép tuyên truyền công tác phòng ngừa, đấu tranh, xử lý các hành vi VPPL liên quan đến bảo vệ các loài động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản được 24 cuộc với 1.644 lượt người dân, tín đồ tôn giáo tham dự.

+ Phối hợp Công an các đơn vị, địa phương tiến hành tuần tra, kiểm soát cùng với lực lượng An ninh cơ sở được 391 lượt, với 2.356 lượt CBCS tham gia. Tuần tra, kiểm soát trên tuyến sông Tiền, tuyên truyền nhắc nhở 14 trường hợp người dân hoạt động chài lưới trên sông và đồng thời cho Cam kết 04 trường hợp không sử dụng điện, không xâm phạm vùng cấm khai thác thủy sản, không sử dụng ngư cụ cấm, ... trong hoạt động khai thác, đánh bắt thủy sản.

- Phối hợp Chi cục Thủy sản tiến hành rà soát thống kê phương tiện thủy hoạt động đánh bắt thủy sản trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, có 1.516 phương tiện.

- Phòng CSKT - Công an tỉnh Đồng Tháp phối hợp Công an các xã, phường trên địa bàn Tỉnh, Phòng Kiểm ngư thuộc Chi cục Thủy sản Đồng Tháp và Hạt Kiểm lâm khu vực 1 thuộc Chi cục Kiểm lâm Đồng Tháp, tiến hành tuần tra, kiểm tra phát hiện bắt 34 vụ 37 đối tượng vi phạm². Đã tiến hành tham mưu cấp có thẩm quyền ra Quyết định xử phạt vi phạm hành chính 31 vụ, 34 đối tượng với số tiền trên 160.000.000đ; Đang tiếp tục xác minh làm rõ 01 vụ 01 đối tượng; Nhắc nhở cho cam kết 01 vụ, 01 đối tượng và đưa vào quy trình tin báo 01 vụ 01 đối tượng có hành vi sử dụng điện khai thác thủy sản (tái phạm).

2. Khó khăn, hạn chế trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và VPPL của lực lượng CSND

- Mọi hoạt động đấu tranh, xử lý đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản đều diễn ra trên sông nước, nhưng lực lượng được giao thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tội phạm chưa được trang cấp phương tiện thủy. Trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và VPPL về huỷ hoại nguồn lợi thủy sản: chủ yếu phải thuê phương tiện của các cá nhân bên ngoài nên không đảm bảo được tính chủ động, bất ngờ, dễ bị lộ lọt thông tin; Mặt khác, một số người có phương tiện thủy cũng e ngại khi cho lực lượng chức năng thuê vì sợ các đối tượng vi phạm trả thù (nên việc thuê phương tiện cũng gặp khó khăn), đặc biệt là đối với những khu vực vùng xa hoặc khi thuê phương tiện để đi công tác vào ban đêm.

+ Phương tiện, trang thiết bị kỹ thuật (phương tiện thủy, bảo hộ, phòng chống điện giật...) chưa đảm bảo yêu cầu; đa số ở các địa phương chưa có bến bãi để tạm giữ các phương tiện vi phạm; kinh phí hỗ trợ cho hoạt động đấu tranh đối với đối tượng này còn hạn chế.

¹ Kế hoạch số 1862/KH-CAT-PC03 ngày 08/11/2025 của Công an tỉnh Đồng Tháp v/v Phối hợp tổ chức tuyên truyền, đấu tranh, xử lý, góp phần ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ các loài động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.

² Gồm: 27 vụ vi phạm về các hành vi mua bán, tàng trữ công cụ kích điện, sử dụng công cụ kích điện để khai thác thủy sản; 05 vụ mua bán động vật rừng thông thường không có nguồn gốc hợp pháp; 01 vụ sử dụng tài khoản Facebook đăng bài quảng cáo mua bán trái phép động vật hoang dã; 01 vụ sử dụng súng tự chế để săn bắt ĐVHĐ.

+ Kinh phí được trang cấp để phục vụ cho công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật đối với đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản còn rất hạn chế so với nhu cầu thực tế; (*Chủ yếu là kinh phí sử dụng để thuê, mượn phương tiện phục vụ công tác rất lớn*).

- Thực tế việc sử dụng xung điện để bắt cá ở các vùng nông thôn diễn ra khá phổ biến, đa số là người dân tận dụng thời gian nhàn rỗi, lúc không có việc làm hay những người không có công việc ổn định đi xiết cá để kiếm thêm thu nhập hoặc làm thực phẩm cho gia đình. Bên cạnh đó lực lượng chức năng còn phát hiện các đối tượng (*trong và ngoài Tỉnh*) từ các tỉnh An Giang, Cần Thơ, Vĩnh Long và Tây Ninh sử dụng phương tiện thủy có công suất máy đẩy lớn, lắp đặt các công cụ kích điện tăng áp có hiệu thế cao, ngư cụ cấm... qua thủy phận tỉnh Đồng Tháp để hoạt động khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép... với những phương thức, thủ đoạn táo bạo, hoạt động vào ban đêm, ngày nghỉ cuối tuần, sử dụng người dưới 18 tuổi, sẵn sàng cắt đứt dàn cào điện, ném bỏ những ngư cụ cấm... để dễ dàng tẩu thoát khi bị lực lượng chức năng phát hiện (*những công cụ, ngư cụ cấm này được đối tượng buộc chặt vào những cái phao nổi hay thùng nhựa kín... “khi bị cắt đứt thì vẫn còn nổi bập bềnh dưới mặt nước” để đối tượng điều khiển phương tiện bỏ trốn. Sau khi lực lượng chức năng không truy đuổi kịp và tiếp tục tiến hành tuần tra ở khu vực khác thì đối tượng sẽ theo luồng nước để rà tìm và thu hồi các công cụ, ngư cụ này về sửa chữa và tiếp tục hoạt động*) gây khó khăn cho lực lượng chức năng trong quá trình truy bắt.

- Công tác bố trí lực lượng đấu tranh với số đối tượng này còn ít, Công an cấp xã đảm nhận nhiều nhiệm vụ nên từng lúc từng nơi công tác phối hợp còn bị động về lực lượng.

- Một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa quan tâm đúng mức trong việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện đối với công tác quản lý, khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản.

III. ĐỀ XUẤT - KIẾN NGHỊ

Công tác phát hiện, đấu tranh, xử lý đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản thời gian qua đã đặt ra cho lực lượng CSKT nói riêng và lực lượng Công an toàn Tỉnh nói chung rất nhiều khó khăn, hạn chế thiếu thốn về cơ sở vật chất, phương tiện, con người... Tuy nhiên, CBCS đã nỗ lực, phấn đấu khắc phục những hạn chế, khó khăn: tăng cường công tác nắm tình hình, mật phục giám sát đối tượng vào ban đêm; sử dụng hiệu quả CTVBM, quần chúng tốt; tạo mối quan hệ tốt với các đơn vị trong và ngoài ngành; làm tốt vai trò tham mưu, nòng cốt trong công tác đấu tranh đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản; nghiên cứu vận dụng, nắm vững các văn bản QPPL có liên quan đến công tác xử lý VPHC, điều tra, củng cố hồ sơ ban đầu đối với những vụ việc có dấu hiệu tội phạm.

Qua đó, lực lượng CSKT, Công an cấp xã đã phát hiện, tham mưu cho BGĐ CAT và UBND các cấp xử lý VPHC nhiều đối tượng khai thác, huỷ hoại nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh. Tuy nhiên để nâng cao hiệu quả công tác phát hiện, đấu tranh, xử lý đối tượng khai thác, huỷ hoại nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh thời gian tới, Phòng CSKT đề xuất được đầu tư cơ sở vật chất, phương tiện, bố trí CBCS

phù hợp để đáp ứng yêu cầu công tác, nâng cao hiệu quả đấu tranh với tội phạm và VPPL trên lĩnh vực này, đảm bảo về số lượng, chất lượng công việc, như:

- Trang bị Ca nô, xuồng máy công suất lớn.
- Bố trí nơi lưu giữ tang vật phương tiện vi phạm.
- Trang cấp thêm máy quay camera và ống dòm đặc dụng, máy Flycam để phục vụ công tác trinh sát vào ban đêm.
- Phân bổ kinh phí cho công tác đấu tranh, phòng chống tội phạm và VPPL đối với đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản.
- Cử cán bộ đào tạo kỹ năng sử dụng các phương tiện, trang thiết bị phục vụ cho công tác đấu tranh, phòng chống tội phạm và VPPL đối với đối tượng huỷ hoại nguồn lợi thủy sản như: kỹ năng lái ca nô, xuồng máy công suất lớn...

IV. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ THỜI GIAN TỚI

- Tiếp tục thực hiện các Kế hoạch của Bộ Công an, Công an Tỉnh và chỉ đạo của UBND Tỉnh trong công tác quản lý, khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh trong thời gian tới. Trong đó tập trung một số nội dung:

+ Tăng cường công tác phối hợp tuần tra, kiểm tra xử lý nghiêm các hành vi vi phạm trong hoạt động khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép, làm huỷ hoại nguồn lợi thủy sản cũng như hoạt động chế tạo, sản xuất, tàng trữ, vận chuyển công cụ kích điện...

+ Thông qua công tác tuần tra, kiểm tra trên lĩnh vực khai thác thủy sản tuyên truyền pháp luật cho người dân về Luật Thủy sản năm 2017; Nghị định số 38/2024/NĐ-CP ngày 05/4/2024 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản giúp người dân nâng cao nhận thức về khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản trên địa bàn Tỉnh.

- Tăng cường công tác tuyên truyền trên các trang thông tin, truyền thông đại chúng về công tác bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản (*trên chuyên mục “Vi an ninh tổ quốc” Đài phát thanh và truyền hình Đồng Tháp; truyền hình Công an nhân dân “ANTV”; website Công an tỉnh, kênh Youtube “Xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc Công an tỉnh Đồng Tháp”*).

- Phối hợp tốt với các ban ngành, địa phương chủ động trong công tác đấu tranh với tội phạm và xử lý nghiêm các hành vi VPPL trong hoạt động khai thác, đánh bắt thủy sản trái phép, gây huỷ hoại nguồn lợi thủy sản.

Trên đây tham luận **THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỤM TỐC KIỂM TRA, NGĂN CHẶN, XỬ LÝ HÀNH VI KHAI THÁC TẬN DIỆT THỦY SẢN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH ĐỒNG THÁP** trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, kính chuyển Hội nghị nắm, đóng góp./.

Nơi NHẬN:

- C05-BCA (NĂM);
- Đ/C GIÁM ĐỐC CAT (NĂM, CHỈ ẠO);
- PC03 (THEO DÙI, PHỐI HỢP THỰC HIỆN);

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

- LuU: PC03_(Ø3-TR).